

СТАНОВИЩЕ

По процедурата за получаване на академичната длъжност ДОЦЕНТ в Проф. направление 8.4. Театрално и филмово изкуство, обявен в ДВ, бр. 50/ 01.07.2022, на

гл. ас., д-р АНТОАНЕТА ХРИСТОВА ПЕТРОВА в НБУ

от проф., д. изк. РОМЕО ВАСИЛЕВ ПОПИЛИЕВ (romeo.popiliev@abv.bg)

Гл. ас. Антоанета Петрова е сред първите завършили театралната специалност в НБУ около средата на 90-те години и голяма част от нейния успешен, ползотворен и разнообразен път на развитие в театралното изкуство ми е добре познат: като актриса, режисьор, преподавател и като организатор, и водещ на съвременни приложни и образователни театрални форми, които главно през последното десетилетие започнаха трудно, бавно, но вече и достатъчно твърдо да се установяват в целокупната българска театрална практика. Нейната дисциплинираност, организираност и последователност в придобиването, натрупването и използването на театралния си опит и умения – до голяма част, свързани с професионалната ѝ работа в НБУ, но не само там – са плод в крайна сметка на нейната истинска отданост на театралното изкуство, на която съм бил свидетел още от изявите ѝ като студентка.

Таблицата за самооценка на Антоанета Петрова не само покрива, но и доста надхвърля минималните точкови изисквания за длъжността *доцент* и показва богатата ѝ творческа дейност както в графата за „авторски продукти”, така и в тази за „кратките авторски продукти”, така и в „поддържащите творчески изяви”, а и при всички останали изисквания за преподавател. Специално нейните актьорски изяви в творческата ѝ кариера са наистина изключително интересни, особени, неповторими, в съвсем конкретния смисъл на тези думи. Тук слагам участията ѝ още в самото начало във Варненския театър: в постановката на „Майката” на Ст. Камбарев (ролята на Липа), в „Дневникът на един луд” и др.; по-късно в ролята на Майката в спектакъла „Детеубийство” по П. Турини, в моноспектакъла „На ръба”, или пък в ролята на Наталия от „Три сестри” (реж. Ю. Табаков), Майката в спектакъла „Лека нощ, мамо” (Сливенския театър), ролята ѝ в „Домът на Бернарда Алба” и др. Това са все персонажи, поставени в трудна ситуация, била тя драматична или трагикомична, които отчаяно се опитват да намерят себе си и някак да се освободят, да изплуват от нея. В буквалния смисъл поставени „на ръба”. И като че ли съвсем не е случайно, че от

известно време Петрова се е насочила тъкмо към „Плейбек театъра” и приложението му към хора, поставени в неравностойно или затруднено положение. Този нейн ход сякаш се появява като едно допълнително надграждане и осмисляне на творческия й опит на сцената, вече извън чисто фикционалното и художественото; вече не само в творчески, но и в рационален план като организатор, ръководител и режисьор на тази съвременна форма на приложение на театъра. Като че ли сега тя се конфронтира и се среща със своите сценични образи на конвулсията, отчаянието и застрашеността вече в живота, но вече и намираща се в друга функция.

Нейното разширено резюме към творческата й дейност се нарича „Импровизацията и играта в обучението и практиката на актьора”, като то е пречупено през някои проекти и тяхното развитие в НБУ като PHONOPTICFORM, както и през придобития личен опит в организацията и провеждането на „Плейбек театъра”. В първата част тя достатъчно подробно разглежда моделите на общуване, важни за театъра на 21 век. Днес актьорът и театралният творец трябва да владее и използва всичко по-съществено от системите на Станиславски, Мейерхолд, Брехт, Гротовски, Ричард Шехнер, както и на останалите значими фигури на театъра от миналия век. Тя се осланя на известната триада на Бърт О. Стейтс за отношението на актьора към образа и към публиката: 1. Моделът „Аз”, на себеизразяване. 2. Моделът „Ти”, т.е. на колабориране, на търсене на съучастието на публиката. -3. И моделът „Той”, на представяне. Очевидно първият и вторият се оказват най-подходящите и важните за интересите на Антоанета Петрова, за виждането й на театралното изкуство като медиаторен, терапевтичен метод и „театърът като място, на което се лекува духът”, според думите на Цветана Манева, под чието ръководство се начева инициативата „Открий театъра” в НБУ. Макар и най-общо да следва принципите на „Плейбек театъра” на Джонатан Фокс, всъщност Петрова създава своя форма на приложението му на базата както на актьорската си практика и въобще на богатия си професионален опит, така и на продължителната, задълбочена, експериментаторска работа върху намирането на най-подходящата организация, състав, средства и похвати за реализирането на тази театрална форма и за по-успешното осъществяване на процеса за общуване и взаимодействие с публиката. Тя е описала интересно и последователно етапите в осъществяването на самото представление: как актьорите, очакващи историята трябва да се държат, как да общуват с публиката, самото представяне на трупата, с нейните актьори, музиканти – най-често двама, свирещи на традиционни

М

инструменти, както и диригент, водещ – как се избира историята, как разказвачът-зрител определя актьорите и ролите, и как водещият трябва да умее да усеща пулса на спектакъла, за да знае кога да го затвори. Етапите, наречени „калейдоскоп” и „огледало на публиката” завършват спектакъла. Описано е също приложението на „Плейбек театъра” в интердисциплинарните му форми и как той се развива и осъществява в тях с двама сменящи се водещи - психодраматист и актриса. Обяснени са и различните спомагателни упражнения.

На края, не ми остава нищо друго, освен да заключа, че Антоанета Петрова наистина притежава богата професионална, приложна и педагогическа практика, като последната е особено свързана с НВУ, има редица участия във фестивали, конференции, уъркшопи, публични лекции, награди от конкурси и национални форуми. Изобщо със своята творческа и преподавателска дейност гл. ас., д-р АНТОАНЕТА ХРИСТОВА ПЕТРОВА напълно покрива изискванията за получаването на академичната длъжност ДОЦЕНТ и аз убедено гласувам за това с ДА.

Проф., д. изк. РОМЕО ПОПИЛИЕВ

